

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/19-03/7
URBROJ: 613-07-19-7

Varaždin, 27. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2018.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2018.	15
	Provedba naloga i preporuka	24

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada i Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Na temelju ugovora zaključenog s odvjetnicom 2010., odnosno dodatka ugovoru iz 2013., su u poslovnim knjigama za 2018. evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze prema odvjetnici u iznosu 60.000,00 kn i rashodi u iznosu 15.000,00 kn, a razlika u iznosu 45.000,00 kn je evidentirana kao umanjenje viška prihoda iz prethodnih godina umjesto na računu rashoda.

Stranka nema dokumentaciju za odvjetničke usluge iz koje bi bila vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene te jesu li rashodi i obveze nastali radi ostvarenja ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance (31. prosinca 2018.) nije obavljen. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Godišnja evidencija o primljenim članarinama nije sastavljena, a potvrde o primljenim članarinama nisu izdavane. (točka 3. Nalaza)
- Stranka koristi dva poslovna prostora bez naknade, uz plaćanje režijskih troškova, što se prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra donacijom u obliku usluga ili donacijom iz zabranjenih izvora. Koncem 2018. ima otvorena 92 računa, od kojih račun Središnjice i 28 podračuna organizacijskih dijelova za redovno poslovanje te 63 posebna računa za financiranje izborne promidžbe, koji su otvoreni 2013. i 2017., a kandidacijske liste nisu bile podnesene niti su nakon objave zbirnih lista pravovaljanih predloženih kandidatura navedeni računi zatvoreni. Od 28 podračuna organizacijskih dijelova, u poslovnim knjigama Stranke za 2018. evidentiran je promet na šest. Osim za račun Središnjice i šest podračuna organizacijskih dijelova, Stranka nema podatke od poslovne banke o prometu i stanju preostalih 85 računa. Obveza prema poslovnoj banci za vođenje navedenih računa koncem 2018. iznosi 106.707,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 30,2 %, a čini 36,7 % ukupnih obveza. (točka 5. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je demokratska politička stranka, koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Primorska ulica 5, u Zagrebu. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarenje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Djelokrug Stranke je određen Statutom, čiji pročišćeni tekst je donesen u veljači 2016. Statutom su utvrđeni uvjeti za članstvo, nastanak i prestanak članstva, prava i dužnosti članova, odlučivanje, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o pečatima i memorandumima, Odluka o visini članarina za tekuću godinu, Etički kodeks, Odluka o financijskom poslovanju te drugi akti). Izvori financiranja poslovanja Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) i drugi prihodi.

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Izvršni odbor podružnice može na svom području osnivati ogranke, kao niže ustrojstvene jedinice. Tijela podružnice su: Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, ako je na području županije osnovano više od 20,0 % podružnica Stranke. Tijela Županijskog zbora su: Županijsko vijeće, Županijski nadzorni odbor i Županijski časni sud. U Ministarstvu uprave je sredinom 2019. evidentirano 215 aktivnih organizacijskih oblika. Prema procjenama glavnog tajnika Stranka ima 3 000 članova.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Konvencija, Glavni stan, Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji Nadzorni odbor i Središnji Časni sud. Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, članove Središnjeg Nadzornog odbora i članove Središnjeg Časnog suda, bira i razrješava počasnog Predsjednika, bira i opoziva 13 članova predsjedništva, donosi i mijenja Program, Statut i Poslovnik o svojem radu te druge potrebne akte ili odluke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, osniva i raspušta odbore i povjerenstva Stranke, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove određene zakonom, drugim propisima ili Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva zasjedanja Sabora može se održati Konvencija, koju saziva Predsjednik. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana i svi Predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan bira i opoziva svog Predsjednika i svoje dopredsjednike, imenuje i opoziva članove Županijskog vijeća iz reda predsjednika ogranaka s područja odnosno županije, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnštva, odbore i povjerenstva te imenuje i opoziva njihove čelnike, razrješava dužnosti Predsjednika središnjeg Nadzornog odbora i Predsjednika središnjeg Časnog suda na zahtjev većine njihovih članova.

Isto tako razrješava dužnosti člana Glavnog stana, ako djeluje suprotno odlukama Glavnog stana, Predsjednika ili svojim radom šteti ugledu Stranke, razrješava dužnosti Predsjednika ili Dopredsjednike Glavnog stana ako ne ispunjavaju svoje dužnosti ili štete ugledu, donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika za njezinu provedbu, donosi opće akte, određuje način organiziranja radnih odnosa, donosi akte kojima se uređuje materijalno i financijsko poslovanje, donosi poslovničke o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor u sva tijela na prijedlog Predsjednika te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Predsjedništva i potpisuje akte koje donosi Predsjedništvo, provodi odluke Glavnog stana, donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje, podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu, saziva konstituirajuće sjednice Središnjih tijela i predsjedava im do izbora radnog predsjedništva, odnosno do izbora Predsjednika središnjih tijela, u izuzetnim slučajevima saziva i vodi sjednice Izvršnog odbora podružnice, Županijskog vijeća ili Glavnog stana, potpisuje pojedinačne akte koje donosi Predsjedništvo, Glavni stan, Konvencija ili Sabor, saziva Konvenciju i Sabor, daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog Statuta te daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Poslovnika o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor kandidata na svim izborima.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Utvrđuje kandidate Stranke za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, utvrđuje prava i dužnosti pojedinih članova Predsjedništva, donosi provedbene, političke i druge odluke, osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad, prati i usklađuje rad Županijskih vijeća Stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu kampanju i predlaže političku strategiju, zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada glavnog tajništva i obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjedništvo čine: predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Središnji Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje bira Sabor Stranke na prijedlog Glavnog stana. Središnji Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe su dužne Središnjem Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko i drugo poslovanje te u poslovne knjige njihove organizacijske jedinice.

Središnji Časni sud se sastoji od pet članova koje bira Sabor na prijedlog Glavnog stana. Središnji Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju odlučuje o žalbi na odluku Županijskog Časnog suda Stranke.

Koncem 2018. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik. Predsjednik Stranke od veljače 2017. je Karlo Starčević. Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva utvrđenih u temeljnim načelima Stranke i drugim aktima, ustrojeno je Glavno tajništvo, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi.

Planiranje

Godišnji program rada i financijski plan Stranke za 2018. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva u prosincu 2017. Prihodi su planirani u iznosu 382.500,00 kn, a rashodi u iznosu 462.500,00 kn.

Pokriće manjka prihoda u iznosu 80.000,00 kn planirano je iz prenesenog viška prihoda prijašnjih godina. Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 281.000,00 kn (iz proračuna županija 65.000,00 kn, gradova 136.000,00 kn i općina 80.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu 75.000,00 kn, donacija u iznosu 25.000,00 kn te ostale prihode u iznosu 1.500,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 184.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 194.500,00 kn, financijske rashode u iznosu 80.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 2.000,00 kn te druge rashode u iznosu 2.000,00 kn. Izmjene i dopune financijskog plana nisu donesene. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2018., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 362.503,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 395.452,00 kn te manjak prihoda u iznosu 32.949,00 kn.

Godišnji program rada sadrži opći dio, redovne i izvanredne aktivnosti. U općem dijelu i u okviru redovnih aktivnosti planirano je održavanje programske Konvencije Stranke, redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti dužnosnika Stranke na jačanju stranačkih organizacija i osnivanju novih podružnica, aktivnosti vijećnika Stranke u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te koordinacija tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke - dužnosnicima izvršne vlasti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirana je organizacija obilježavanja obljetnica, kulturnih, sportskih i drugih događanja, javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe Stranke i informiranja hrvatske javnosti, suradnja sa srodnim organizacijama i udrugama te sudjelovanje u aktivnostima udruga, državnih tijela i tijela jedinica lokalne samouprave u događanjima koja su svojim sadržajem u skladu s načelima i programom Stranke. Financiranje redovnih aktivnosti planirano je sredstvima proračuna, članarina i donacija. U okviru izvanrednih aktivnosti planirana je organizacija sudjelovanja Stranke na prijevremenim izborima. Financiranje izvanrednih aktivnosti planirano je sredstvima donacija članova i simpatizera.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Za 2018. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada i financijski plan za 2018. i 2019. te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku. Godišnji program rada i financijski plan za 2019. sastavljeni su 28. veljače 2019.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 362.503,00 kn, što je za 114.349,00 kn ili 24,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 19.997,00 kn ili 5,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	371.575,00	299.689,00	80,7
2.	Prihodi od članarina	54.500,00	28.350,00	52,0
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	36.016,00	34.050,00	94,5
4.	Drugi prihodi	14.761,00	414,00	2,8
	Ukupno	476.852,00	362.503,00	76,0

Vrijednosno značajniji su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 299.689,00 kn ili 82,7% i prihodi od donacija u iznosu 34.050,00 kn ili 9,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 28.764,00 kn ili 7,9 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu značajno su manji prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihodi od članarina.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 299.689,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje stranke u iznosu 298.189,00 kn i za izbornu promidžbu u iznosu 1.500,00 kn.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje stranke ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prihodi su iskazani u visini evidentiranog zaduženja u 2018.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za izbornu promidžbu ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prema kojem pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju jednog člana predstavničkog tijela. Vlada Republike Hrvatske donijela je 27. travnja 2017. Odluku o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kojima je određena naknada za jednog člana predstavničkog tijela. Visina naknade za jednog člana predstavničkog tijela ovisi o broju stanovnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema podacima iz poslovnih knjiga Stranka je ostvarila prihode iz jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje izborne promidžbe u iznosu 1.500,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 28.350,00 kn. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke obvezni su redovito plaćati članarinu, a visinu članarine za tekuću godinu utvrđuje Glavni stan koji je u veljači 2017. donio Odluku o visini članarine za tekuću godinu. Prema navedenoj Odluci, godišnja članarina iznosi 50,00 kn. Godišnju članarinu u iznosu 100,00 kn obvezni su uplatiti članovi Glavnog stana, Središnjeg Nadzornog odbora, Središnjeg časnog suda te predsjednici i dopredsjednici vijeća gradskih četvrti u Gradu Zagrebu. Članovi Predsjedništva, Predsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština, dopredsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština, članovi Županijskih skupština i članovi Skupštine Grada Zagreba, vijećnici gradskih vijeća, članovi Nadzornih odbora i upravnih vijeća koji primaju stalnu godišnju naknadu u iznosu većem od 5.000,00 kn dužni su plaćati godišnju članarinu u iznosu 200,00 kn. Godišnju članarinu u iznosu 500,00 kn obvezni su uplatiti predsjednik Stranke, članovi Stranke koji obnašaju dužnost gradonačelnika, župana, zamjenika župana i zamjenika gradonačelnika, savjetnici koji dužnost obnašaju profesionalno te zastupnici u Hrvatskom saboru. Članovi Stranke koji su obveznici plaćanja članarine po više osnova obvezni su platiti samo jedan i to najviši iznos članarine. Tijekom 2018. članarine su plaćene u visini utvrđenoj odlukom iz 2017. Vođena je mjesečna evidencija o primljenim članarinama.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljni priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 34.050,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) pet fizičkih osoba. Za primljene donacije u 2018. sastavljeno je izvješće za siječanj – lipanj i siječanj prosinac 2018. i objavljeno je na mrežnim stranicama Stranke. Godišnji dobrovoljni prilozima (donacije) pojedinih fizičkih i pravne osobe nisu prelazili iznose propisane odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 414,00 kn. Odnose se na uplate po sudskim rješenjima u iznosu 392,00 kn i kamate na depozite po viđenju u iznosu 22,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2018., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 395.452,00 kn, što je za 74.356,00 kn ili 15,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 67.048,00 kn ili 14,5 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	184.575,00	184.575,00	100,0
2.	Materijalni rashodi	215.223,00	174.888,00	81,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	50.327,00	4.122,00	8,2
2.2.	Drugi materijalni rashodi	164.896,00	170.766,00	103,6
3.	Rashodi amortizacije	3.162,00	3.311,00	104,7
4.	Financijski rashodi	66.848,00	32.678,00	48,9
	Ukupno	469.808,00	395.452,00	84,2
	Višak prihoda	7.044,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	32.949,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zaposlene i materijalne rashode koji su ostvareni u iznosu 359.463,00 kn, što je 90,9 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 35.989,00 kn ili 9,1 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu značajno su manji rashodi za promidžbu i informiranje te financijski rashodi (naknada poslovnoj banci za vođenje računa), jer su prethodne godine financirani lokalni izbori.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 184.575,00 kn, što je 46,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaću poslovne tajnice u iznosu 155.354,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 26.721,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 2.500,00 kn. Istovjetni su rashodima ostvarenim prethodne godine. Tijekom 2018. Stranka je imala jednu zaposlenicu (poslovna tajnica). Plaća je obračunana i isplaćena na temelju odluke o visini plaće iz 2009.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu 4.122,00 kn odnose se na rashode za usluge tiska u iznosu 1.910,00 kn, promidžbeni materijal u iznosu 1.812,00 kn i usluge elektronskih medija u iznosu 400,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 170.766,00 kn, što je 43,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno značajniji drugi materijalni rashodi odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu 53.047,00 kn (usluge student servisa u iznosu 35.897,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu 15.000,00 kn i troškove ovrhe u iznosu 2.150,00 kn), režijske troškove korištenja poslovnih prostora u iznosu 42.085,00 kn (električna energija, plin i topla voda u iznosu 21.647,00 kn, opskrba vodom, odvoz smeća, komunalna naknada i naknada za uređenje voda te pristojba za radio i televiziju u iznosu 12.270,00 kn i usluga telefona u iznosu 8.168,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu 38.436,00 kn, računalne usluge u iznosu 9.221,00 kn te grafičke i tiskarske usluge u iznosu 8.664,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 3.311,00 kn, što je 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 32.678,00 kn, što je 8,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 28.952,00 kn, zatezne kamate u iznosu 2.347,00 kn, kamate za primljenu pozajmicu u iznosu 539,00 kn i ostale nespomenute financijske rashode (kupnja biljega i sudska pristojba) u iznosu 840,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda tekuće godine iskazan je u iznosu 32.949,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prijašnjih godina iskazan je u iznosu 45.629,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 12.680,00 kn. Koncem 2017. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 82.538,00 kn, u tijeku 2018. uvećan je za otpisane obveze iz prijašnjih godina za 8.091,00 kn i umanjen je za obveze za odvjetničke usluge iz prijašnjih godina za 45.000,00 kn, koje nisu bile iskazane u rashodima.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 315.401,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	19.863,00	14.552,00	73,3
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	19.863,00	14.552,00	73,3
2.	Financijska imovina	323.607,00	300.849,00	93,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	81.233,00	71.703,00	88,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	5.826,00	1.783,00	30,6
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	221.375,00	212.190,00	95,9
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	15.173,00	15.173,00	100,0
Ukupno imovina		343.470,00	315.401,00	91,8
3.	Obveze	246.765,00	290.554,00	117,7
3.1.	Obveze za rashode	211.124,00	275.851,00	130,7
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	35.491,00	14.353,00	40,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	150,00	350,00	233,3
4.	Vlastiti izvori	96.705,00	24.847,00	25,7
Ukupno obveze i vlastiti izvori		343.470,00	315.401,00	91,8

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2018. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2018. za 28.069,00 kn ili 8,2 %. Smanjena je vrijednost nefinancijske imovine za 5.311,00 kn ili 26,7 % (zbog ispravka vrijednosti) i financijske imovine za 22.758,00 kn ili 7,0 % (novčana sredstva za 9.530,00 kn, potraživanja za prihode za 9.185,00 kn i za više plaćene poreze za 4.043,00 kn). U odnosu na stanje iskazano početkom godine, obveze su veće za 43.789,00 kn ili 17,7 %, a vlastiti izvori su manji za 71.858,00 kn ili 74,3 %, zbog evidentiranja obveza za odvjetničke usluge iz prijašnjih godina i iskazanoga manjka prihoda.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 14.552,00 kn se odnosi na nabavnu vrijednost opreme u iznosu 324.280,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 40.000,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 25.075,00 kn i knjige u iznosu 1.700,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 376.503,00 kn, kao i sitni inventar u upotrebi u iznosu 25.963,00 kn i ispravak vrijednosti u istom iznosu. Sadašnja vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na građevinske objekte (kuća i dvor u Mirkovcima) u iznosu 12.167,00 kn, uredski namještaj u iznosu 782,00 kn, drugu uredsku opremu u iznosu 555,00 kn, računalni program u iznosu 525,00 kn, mobitel u iznosu 265,00 kn te računala i računalnu opremu u iznosu 258,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu 71.703,00 kn odnosi se na novac na računima kod poslovne banke u iznosu 65.478,00 kn i novac u blagajni u iznosu 6.225,00 kn.

Jamčevni polozi i ostala potraživanja u iznosu 1.783,00 kn odnose se na jamčevne pologe u iznosu 881,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 902,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 212.190,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima iz proračuna županija, gradova i općina za financiranje rada političke stranke iz 2018. i prethodnih godina u iznosu 145.390,00 kn, potraživanja za članarine u iznosu 53.350,00 kn i potraživanja od kupaca u iznosu 13.450,00 kn (potraživanja iz ranijih godina od pravne osobe u iznosu 11.000,00 kn i fizičke osobe u iznosu 2.450,00 kn). Stranka nema podatke o naplaćenim potraživanjima do konca rujna 2019.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu 15.173,00 kn odnose se na plaću za prosinac 2018.

Obveze iskazane u iznosu 290.554,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 275.851,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 14.353,00 kn te prihode budućih razdoblja u iznosu 350,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine obveze su veće za 43.789,00 kn ili 17,7 % (povećane su obveze za odvjatničke usluge i prema poslovnoj banci za vođenje računa, a smanjene su obveze za kredite i zajmove). Obveze za rashode u iznosu 275.851,00 kn odnose se na obveze za materijalne rashode (prema dobavljačima) u iznosu 151.168,00 kn (obveze za odvjatničke usluge 62.500,00 kn, obveze za zakupnine i najamnine 43.402,00 kn, obveze za režijske troškove za korištenje poslovnih prostora 35.779,00 kn i druge obveze 9.487,00 kn), obveze za financijske rashode u iznosu 107.174,00 kn (obveze prema poslovnoj banci za vođenje računa 106.707,00 kn i za zatezne kamate 467,00 kn), obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2018.) u iznosu 15.173,00 kn i druge obveze u iznosu 2.336,00 kn. Dospjele su obveze za rashode u iznosu 239.781,00 kn (obveze iz prijašnjih godina u iznosu 141.165,00 kn i iz 2018. u iznosu 98.616,00 kn). Obveze za kredite i zajmove u iznosu 14.353,00 kn odnose se na obveze za pozajmicu fizičke osobe u iznosu 14.000,00 kn i za obročnu otplatu mobitela u iznosu 353,00 kn. Stranka se 2017. zadužila kod fizičke osobe za plaćanje obveze za zakup poslovnog prostora u Splitu. Rok povrata je tri godine, uz zakonsku kamatu, koja se plaća prilikom povrata pozajmice. Mobitel u vrijednosti 2.120,00 kn kupljen je u ožujku 2017., na obročnu otplatu 24 mjeseca. Obveza u iznosu 353,00 kn se odnosi na četiri obroka, koji dopijevaju 2019. Stranka nema podatke o podmirenim obvezama do konca rujna 2019.

Vlastiti izvori u iznosu 24.847,00 kn odnose se na vlastite izvore u iznosu 12.167,00 kn i višak prihoda u iznosu 12.680,00 kn. Vlastiti izvori su u odnosu na stanje početkom godine manji za 2.000,00 kn, zbog ispravka vrijednosti nefinancijske imovine nabavljene do konca 2007. Višak prihoda iz prijašnjih godina u iznosu 82.538,00 kn povećan je za otpis obveza iz prijašnjih godina za 8.091,00 kn, a smanjen je za obveze za odvjatničke usluge iz prijašnjih godina za 45.000,00 kn, koje nisu bile iskazane u rashodima, te za iskazani manjak prihoda za 2018. u iznosu 32.949,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 13. svibnja do 27. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija

6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Statut Stranke (veljača 2016.)
8. Godišnji program rada i financijski plan Stranke za 2018.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu i informiranje, intelektualnih usluga, zakupa poslovnih prostora, režijskih troškova za korištenje poslovnih prostora, naknada za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluga telefona, pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s Predsjednikom Stranke i Glavnim tajnikom te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnoj stranici Stranke.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, potraživanja i rashode.

1. Planiranje

- 1.1. Godišnji program rada i financijski plan Stranke za 2018. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva u prosincu 2017. Izmjene i dopune financijskog plana nisu donesene. Financijskim planom su obuhvaćene sve vrste prihoda i rashoda, prema računima iz računskog plana. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 382.500,00 kn, a manje su ostvareni za 19.997,00 kn ili 5,2 %. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 462.500,00 kn, a manje su ostvareni za 67.048,00 kn ili 14,5 %. U odnosu na planirane manje su ostvareni prihodi od članarina za 46.650,00 kn ili 62,2 %, a više su ostvareni prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 18.689,00 kn ili 6,7 % i prihodi od donacija više za 9.050,00 kn ili 36,2 %. Financijski rashodi su u odnosu na planirane manje ostvareni za 47.322,00 kn ili 59,2 % i materijalni rashodi manje za 19.612,00 kn ili 10,1 %. Financijskim planom prihodi i rashodi nisu realno planirani.

Godišnji program rada sadrži planirane aktivnosti, ali ne sadrži financijska sredstva potrebna za financiranje planiranih aktivnosti. Stranka ne prati ostvarenje godišnjeg programa po aktivnostima, financijskim sredstvima i izvorima financiranja. Godišnji program rada treba sadržavati opis aktivnosti, iznose potrebnih sredstava te izvore financiranja za tekuću godinu, kako bi se omogućilo upravljanje i kontroliranje financijskog poslovanja Stranke. Odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 23. ožujka 2019., propisano je da političke stranke mogu financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju predlaže realno planiranje prihoda i rashoda. Također, predlaže godišnjim programom rada uz svaku aktivnost navesti iznose potrebnih sredstava i izvore financiranja te pratiti ostvarenje godišnjeg programa rada prema aktivnostima, financijskim sredstvima i izvorima financiranja, kako bi se osigurali preduvjeti za uspješno financijsko upravljanje i omogućila kontrola jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

- 1.2. Stranka u očitovanju navodi da je do siječnja 2019. bivša poslovna tajnica bila jedina osoba s pristupom financijskim podacima Stranke te je pripremala financijske planove posljednjih nekoliko godina, kao i ovaj za 2019., koji je donesen u prosincu 2018. Navodi da će sadašnji Glavni tajnik i nova poslovna tajnica pripremiti financijski plan za 2020. u potpunosti uvažavajući sva pravila struke te će Stranka postupiti prema preporukama Državnog ureda za reviziju.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., te računovodstvenim propisima za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 2. stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, odredbe ovoga Zakona koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se na političke stranke.

- Evidentiranje prihoda i rashoda

Prihodi su ostvareni u iznosu 362.503,00 kn, što je za 114.349,00 kn ili 24,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 299.689,00 kn ili 82,7%.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2018. u okviru prihoda evidentirani su i iskazani prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji nisu naplaćeni u iznosu 11.711,00 kn, a trebali su biti evidentirani i iskazani na računu odgođeno priznavanje prihoda.

Potraživanja za neregulirane prihode koncem 2018. evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu 198.740,00 kn, od čega se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje Stranke odnosi 145.390,00 kn (11.711,00 kn iz 2018. i 133.679,00 kn iz prethodnih godina) te članarine odnosi 53.350,00 kn. Navedena potraživanja evidentirana su i iskazana tijekom 2018. i u prethodnim godinama na računu prihoda, a trebala su biti na računu odgođeno priznavanje prihoda.

Obveze za odvjetničke usluge su početkom 2018. bile evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima u iznosu 6.250,00 kn, a odnosile su se na obveze iz 2014. Stranka je 2018. podmirila dio obveze za odvjetničke usluge iz 2014. u iznosu 3.750,00 kn te je preostala obveza u iznosu 2.500,00 kn. Koncem 2018. na temelju temeljnica, uz koju je priložen ugovor, odnosno dodatak ugovoru iz 2013., su u poslovnim knjigama evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze za odvjetničke usluge za 2015., 2016., 2017. i 2018. u iznosu 60.000,00 kn, a rashodi u iznosu 15.000,00 kn. Razlika u iznosu 45.000,00 kn, umjesto na rashodima, evidentirana je kao umanjenje viška prihoda iz prethodnih godina te obveze za odvjetničke usluge koncem 2018., zajedno s obvezama iz prijašnjih godina, iznose 62.500,00 kn. Specifikacija obavljenih usluga nije sastavljena te nije vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene i jesu li navedeni rashodi nastali radi ostvarenja ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Prema odredbi članka 26. stavka 1. i 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Računovodstveno načelo nastanka događaja, između ostalog znači, da se nerezipročni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju skreće pozornost na odredbu članka 51. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji se primjenjuje od 24. ožujka 2019., kojom je utvrđeno da su politička stranka, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni voditi financijsko poslovanje i računovodstvo sukladno propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, ovisno o vrijednosti imovine i visini ostvarenih prihoda u prethodnoj godini, neovisno o godini početka poslovanja, ako navedenim zakonom nije drugačije propisano.

Državni ured za reviziju nalaže, ubuduće, evidentiranje u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima prihoda od članarina, prihoda iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i rashoda za odvjatničke usluge po načelu nastanka događaja. Također, nalaže potraživanja za članarine i potraživanja za financiranje Stranke iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave umjesto na računu prihoda evidentirati na računu odgođeno priznavanje prihoda. Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje podataka u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance (31. prosinca 2018.) nije obavljen.

Prema odredbi članka 19. stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Prema odredbama članka 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije, zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste, a nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. Stranka u očitovanju navodi da do konca veljače 2019. nije bila upoznata s postojanjem ugovora zaključenog s odvjetnicom, kao ni obvezama prema odvjetnici. Navodi da su Predsjednik Stranke i Glavni tajnik, odmah po saznanju postojanja navedenih obveza, stupili u kontakt s odvjetnicom te je postignut dogovor, kojim će tijekom studenoga 2019. urediti međusobna prava i obveze. Nadalje, navodi da je dokumentacija za odvjetničke usluge kod bivše poslovne tajnice te da je to, između ostaloga, razlog kaznene prijave protiv bivše poslovne tajnice. Također, navodi da odvjetnica nije ispostavila račune za odvjetničke usluge. U vezi popisa imovine i obveza sa stanjem na datum bilance (31. prosinca 2018.) navodi da je to bila dužnost tadašnje poslovne tajnice, koju nije obavila u navedenom razdoblju, što je jedan od razloga donošenja odluke o raskidu ugovora o radu s tadašnjom poslovnom tajnicom. U vezi evidentiranja u poslovnim knjigama i iskazivanja u financijskim izvještajima prihoda i potraživanja od članarina, prihoda i potraživanja iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te rashoda za odvjetničke usluge, po načelu nastanka događaja, Stranka se nije očitovala.

3. Prihodi

3.1. Prihodi od članarina iskazani su u financijskim izvještajima i evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu 28.350,00 kn. Vođena je mjesečna evidencija o primljenim članarinama.

Godišnja evidencija o primljenim članarinama nije sastavljena, a potvrde o primljenim članarinama nisu izdavane.

Odredbom članka 10. stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe određeno je da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku članarina i izdavati potvrde. Odredbom članka 7. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13) propisano je da je Stranka dužna voditi mjesečnu evidenciju o primljenim članarinama, a s danom 31. prosinca dužna je sastaviti godišnju Evidenciju o primljenim članarinama.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje godišnje evidencije o primljenim članarinama i izdavanje potvrda u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

3.2. U vezi godišnje evidencije o primljenim članarinama, kao i potvdama o primljenim članarinama, Stranka navodi da su članarine plaćene putem žiro-računa Stranke, kao i prethodnih godina.

4. Potraživanja

- 4.1. Potraživanja za prihode poslovanja iznose 212.190,00 kn i u cijelosti su dospjela. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 9.185,00 kn ili 4,1%. Odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje Stranke u iznosu 145.390,00 kn, članarine u iznosu 53.350,00 kn i potraživanja od kupaca u iznosu 13.450,00 kn (na potraživanja iz 2009. se odnosi 11.000,00 kn i iz 2014. iznos 2.450,00 kn).

Stranka je tijekom 2018. imala 75 člana u 54 predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava ili izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava za redovno godišnje financiranje svake političke stranke zastupljene u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i svakog nezavisnog vijećnika, u službenom glasilu ili na svojoj mrežnoj stranici, objavilo je 48 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dok šest to nije učinilo. Sredstva za redovno financiranje Stranke platilo je 47 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, jedna nije uplatila za dva tromjesečja i jedna za zadnje tromjesečje, a pet jedinica lokalne samouprave nije uplaćivalo sredstva. Stranka je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upućivala zahtjeve, dopise i opomene za uplatu sredstava.

Tijekom 2018. uplaćena su sredstva u iznosu 297.173,00 kn, a odnose se na sredstva za 2018. u iznosu 276.819,00 kn i za prijašnje godine u iznosu 17.354,00 kn, dok se 3.000,00 kn odnosi na pogrešnu uplatu jedne jedinice lokalne samouprave. Za uplaćena sredstva iz prijašnjih godina u iznosu 10.696,00 kn su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prijašnjih godina bili iskazani prihodi i potraživanja, a za sredstva u iznosu 6.658,00 kn nisu bili te su evidentirani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2018. Od pet jedinica lokalne samouprave, koje imaju javno objavljenu odluku o raspoređivanju sredstava, u poslovnim knjigama su koncem 2018. evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja u iznosu 11.711,00 kn (od tri jedinice lokalne samouprave koje nisu uplaćivale sredstva, od jedne za dva tromjesečja i od jedne za zadnje tromjesečje), a od dvije jedinice lokalne samouprave, koje nisu javno objavile navedenu odluku i nisu uplaćivala sredstva, potraživanja nisu evidentirana ni iskazana. Prema odredbi članka 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je stupio na snagu u ožujku 2019., jedinice samouprave dužne su nakon završetka poslovne godine, a najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, objaviti na svojim mrežnim stranicama izvješće o iznosu raspoređenih i isplaćenih sredstava iz proračuna jedinice samouprave za redovito godišnje financiranje svake političke stranke zastupljene u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i svakog nezavisnog vijećnika. Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prijašnjih godina iznose 133.679,00 kn, od kojih se 97.837,00 kn odnosi na potraživanja iz 2011. i 2012.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članova Stranke te preispitati mogućnost naplate potraživanja iz prijašnjih godina.

- 4.2. *U vezi poduzimanja aktivnosti za naplatu potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članova Stranke te mogućnosti naplate potraživanja iz prijašnjih godina, Stranka se nije očitovala.*

5. Rashodi

- 5.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 395.452,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 184.575,00 kn ili 46,7 % ukupnih rashoda i materijalne rashode u iznosu 174.888,00 kn ili 44,2 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 53.047,00 kn (usluge student servisa u iznosu 35.897,00 kn, odvjetničke usluge u iznosu 15.000,00 kn i troškove ovrhe u iznosu 2.150,00 kn), režijske troškove korištenja poslovnih prostora u iznosu 42.085,00 kn te zakupnine i najamnine u iznosu 38.436,00 kn (od čega se na rashode za zakup poslovnih prostora za rad Stranke odnosi 26.936,00 kn).

- Odvjetničke usluge

Stranka je 2010. za pružanje pravne pomoći i zastupanja u postupcima pred sudovima, upravnim organima i drugim državnim tijelima te davanje pravnih savjeta (na zahtjev Predsjednika Stranke) s odvjetnicom zaključila ugovor u paušalnom iznosu na neodređeno vrijeme te u prosincu 2013. dodatak ugovoru, zbog lošeg izbornoga rezultata na lokalnim izborima. Mjesečna nagrada u paušalnom iznosu od 2014. je ugovorena u iznosu 1.250,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a plaćanje je ugovoreno do petog u mjesecu za tekući mjesec, na žiro račun odvjetnice.

Državni ured za reviziju predlaže pri ugovaranju odvjetničkih usluga ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga iz koje je vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene. Specifikacija obavljenih usluga trebala bi poslužiti kao podloga za analizu opravdanosti navedenog načina povjeravanja poslova odvjetničkih usluga.

- Zakup poslovnih prostora

Prema podacima iz poslovnih knjiga i financijskih izvještaja za 2018., rashodi za zakup poslovnih prostora za rad Stranke iznose 26.936,00 kn, a odnose se na zakup poslovnih prostora u gradovima Split u iznosu 13.624,00 kn, Slavonski Brod u iznosu 7.200,00 kn, Ogulin u iznosu 1.811,00 kn, Karlovac u iznosu 1.692,00 kn, Solin u iznosu 1.470,00 kn, Bjelovar u iznosu 684,00 kn i Slatina u iznosu 330,00 kn te Općini Malinska u iznosu 125,00 kn. Za zakup četiri poslovna prostora (u Splitu, Slavonskom Brodu, Solinu i Bjelovaru) rashodi su evidentirani za 12 mjeseci 2018., dok su za zakup u gradu Ogulinu evidentirani za pet, Karlovcu šest i Slatini za tri mjeseca. Rashodi za zakup dva poslovna prostora u Zagrebu, koje Stranka koristi za rad Središnjice (jedan površine 80,66 m² i drugi 80,11 m²) nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 2018., osim režijskih troškova. Stranka ne vodi evidenciju o poslovnim prostorima koje koristi.

Prema odredbi članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, korištenje poslovnog prostora bez naplate na temelju/ili bez zaključenog ugovora, smatra se donacijom.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u drugim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina i imovinska prava), fizičke i pravne osobe su dužne izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno na nezavisnog zastupnika ili člana predstavničkog tijela lokalne jedinice izabranog s liste grupe birača, odnosno na nezavisnu listu, odnosno listu grupe birača ili kandidata te da ne podliježe naplati. Odredbom članka 2. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da se političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela lokalnih jedinica izabrani s liste grupe birača, mogu financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna lokalnih jedinica, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom. Način i uvjeti redovitog godišnjeg financiranja i financiranje naknade troškova izborne promidžbe političkih stranaka iz državnog proračuna i proračuna lokalnih jedinica, propisani su odredbama članka 3. do 8. te 18. navedenog Zakona. Vezano uz financiranje političkih stranaka od lokalne jedinice, navedenim odredbama Zakona je propisano da se financiraju iz sredstava proračuna, dok davanje u zakup poslovnih prostora u vlasništvu državnih tijela i lokalnih jedinica političkim strankama bez naknade, Zakonom nije propisano. Prema odredbi članka 22. Zakona (izmjene i dopune koje su stupile na snagu u ožujku 2013.), propisano je da se zabranjuje financiranje političkih stranaka i od strane državnih tijela i lokalnih jedinica, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom. Iz navedenog proizlazi da korištenje poslovnih prostora u vlasništvu državnih tijela i lokalnih jedinica bez naknade, predstavlja donaciju iz zabranjenih izvora, odnosno zabranjeni način financiranja. Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora, politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela lokalne jedinice izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat, dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku osam dana od dana primljene uplate. Od ožujka 2019. u primjeni je Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima te je odredbama članka 5. do 11. te 46. navedenog Zakona, financiranje iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, propisano na istovjetan način.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste (ugovor o zakupu, bez naknade na temelju/ili bez zaključnih ugovora) te osnovnim elementima o prostoru kao što su: zakupodavac ili vlasnik prostora, adresa i površina poslovnog prostora, uvjeti korištenja, datum i rok na koji je ugovor o zakupu zaključen i iznos mjesečne zakupnine. Nadalje, s obzirom da korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 32.678,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se naknade banci za vođenje računa u iznosu 28.397,00 kn.

Stranka je početkom 2018. imala 93 računa, od kojih 29 za redovno poslovanje (račun Središnjice i 28 računa ustrojstvenih jedinica) i 64 posebna računa za financiranje izborne promidžbe lokalnih izbora, od kojih je 51 otvoren 2013. i 13 u 2017., a kandidacijske liste nisu bile podnesene niti su nakon objave zbirnih lista pravovaljanih predloženih kandidatura navedeni računi zatvoreni. Prema obrazloženju iz prijašnjih godina, navedeni posebni računi za financiranje izborne promidžbe nisu zatvoreni zbog nelikvidnosti Stranke.

Koncem 2018. ima otvorena 92 računa, od kojih račun Središnjice i 28 podračuna organizacijskih dijelova za redovno poslovanje te 63 posebna računa za financiranje izborne promidžbe, koji su otvoreni 2013. i 2017.

Tijekom 2018. zatvoren je jedan poseban račun za financiranje izborne promidžbe iz prethodne godine, otvoren je i zatvoren jedan poseban račun za financiranje izborne promidžbe prijevremenih lokalnih izbora te koncem 2018. Stranka ima otvorena 92 računa (29 za redovno poslovanje i 63 posebna računa za financiranje izborne promidžbe). Od 28 podračuna organizacijskih dijelova, u poslovnim knjigama Stranke za 2018. evidentiran je promet na šest. Osim za račun Središnjice i šest podračuna organizacijskih dijelova, Stranka nema podatke od poslovne banke o prometu i stanju preostalih 85 računa. Obveze prema poslovnoj banci za vođenje navedenih računa početkom 2018. su iznosile 81.955,00 kn, tijekom godine su evidentirane u iznosu 28.397,00 kn, podmirene su u iznosu 3.645,00 kn te koncem 2018. iznose 106.707,00 kn. Obveze prema banci za vođenje računa veće su za 30,2 % u odnosu na prethodnu godinu i čine 36,7 % ukupnih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže zatvoriti posebne račune za financiranje izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Skreće se pozornost da je odredbom članka 33. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano da su osobe koje su otvorile poseban račun za financiranje izborne promidžbe, u slučaju nepodnošenja, nepravodobnosti ili nepravovaljanosti kandidacijske liste odnosno kandidature ili odustanka od podnesene kandidacijske liste odnosno kandidature, dužne neutrošena sredstva koja preostanu na posebnom računu za financiranje izborne promidžbe vratiti uplatiocima, razmjerno uplaćenom iznosu, ili donirati za opće društvene potrebe, zatvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe u roku 15 dana od dana objave zbirnih lista odnosno zbirne liste pravovaljano predloženih kandidatura, sastaviti financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, s danom zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te ga dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u roku 20 dana od dana objave zbirnih lista odnosno zbirne liste pravovaljano predloženih kandidatura. Nadalje, dužne su u roku osam dana od dana zatvaranja posebnog računa za financiranje izborne promidžbe dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu potvrdu banke o zatvaranju posebnog računa.

- 5.2. Stranka u očitovanju navodi da do konca veljače 2019. nije imala saznanja o povjeravanju poslova odvjetničkih usluga. U vezi korištenja dva poslovna prostora bez naknade navodi da su u studenome 2018. i rujnu 2019. uputili dopise nadležnom ministarstvu. U vezi posebnih računa, otvorenih 2013. i 2017., za financiranje izborne promidžbe te podračuna za redovno poslovanje, navodi da s poslovnom bankom vode razgovore oko rješavanja problema otvorenih računa.

Navodi da je te račune banka trebala zatvoriti odmah po prestanku potrebe za njima, dok su obveze bile daleko manje, a u dogovoru s tadašnjom poslovnom tajnicom te da nisu upoznati s razlozima njihovog nezatvaranja. Nadalje, navodi da je za navedene obveze, kao Predsjednik Stranke, prvi put saznao u jesen 2018. i od tada pokušava riješiti taj problem. U vezi obveza Stranke, navodi da će ih u potpunosti ispoštivati te da će se ubuduće pridržavati svih pozitivnih zakonskih propisa.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2018. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2016. 2017.	Sastaviti financijski plan na način da bude vidljiv planirani rezultat poslovanja.	28.2.2019.	provedeno
2.		2016. 2017.	Godišnjim planom i programom rada uz svaku aktivnost navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskim sredstvima te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	28.2.2019.	nije provedeno
3.	Potraživanja	2016. 2017.	Poduzimati aktivnosti za naplatu potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i članova Stranke (članarine).	31.12.2019.	u postupku provedbe
4.	Rashodi	2016. 2017.	Zatvoriti račune u poslovnoj banci otvorene 2013. i 2017. za financiranje izborne promidžbe, za koje nisu predane kandidacijske liste, jer se rashodi za vođenje računa povećavaju, a obveze se ne podmiruju i značajne su.	30.6.2020.	u postupku provedbe

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su u postupku provedbe daje se u nastavku.

- Stranka je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upućivala zahtjeve, dopise i opomene, ali nisu naplaćena ukupna potraživanja jer pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne uplaćuju redovito sredstva za financiranje Stranke. U tijeku je revizija članova Stranke.
- Stranka nije zatvorila posebne račune za financiranje izborne promidžbe, koji su otvoreni 2013. i 2017., a kandidacijske liste nisu bile podnesene. U lipnju 2019. Stranka ima otvorena 92 računa (28 za redovno poslovanje i 64 posebna računa za financiranje izborne promidžbe). U tijeku su pregovori s poslovnom bankom.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. *Stranka u očitovanju navodi da će postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.*